



**Република Србија**  
**ВРХОВНИ СУД**  
**Рев2 121/2022**  
**05.10.2023. године**  
**Београд**

## **У ИМЕ НАРОДА**

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића председника већа, Бранке Дражић, Драгане Бољевић, Марине Милановић и Радославе Мађаров чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Александар Остојин адвокат из ..., против туженог Акционарско друштво за управљање јавном железничком инфраструктуром „Инфраструктура железнице Србије“ Београд, кога заступа Светлана Стојковић адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2051/21 од 21.09.2021. године, на седници одржаној 05.10.2023. године, донео је

## **ПРЕСУДУ**

**ДОЗВОЉАВА СЕ** одлучивање о посебној ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2051/21 од 21.09.2021. године.

**ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2051/21 од 21.09.2021. године и пресуда Основног суда у Зрењанину П1 1565/20 од 19.05.2021. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснован тужбени захтев тужиоца да му за период од 01.03.2018. до 30.04.2018. године тужени исплати укупне износе од 18.904,75 динара на име накнаде за исхрану у току рада законском затезном каматом од 16.04.2018. године на износ од 9.194,75 динара и од 16.05.2018. године на износ од 9.710,00 динара и 6.101,50 динара на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора са законском затезном каматом од 16.04.2018. године на износ од 2.984,90 динара и од 16.05.2018. године на износ од 3.116,60 динара, све до исплате.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужилац да исплати туженом износ од 37.100,00 динара на име трошкова целог поступка у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

## **Образложење**

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 1565/20 од 19.05.2021. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да исплати тужиоцу износ од: 18.904,75 динара на име накнаде за исхрану у току рада законском затезном каматом од 15.04.2018. године на износ од 9.194,75 динара и од 15.05.2018. године на износ од 9.710,00 динара (став први изреке), 6.101,50 динара на име накнаде за регрес за коришћење годишњег одмора са законском затезном каматом од 15.04.2018. године на износ од 2.984,90 динара и од 15.05.2018. године на износ од 3.116,60 динарам (став други изреке), све до исплате и 46.300,00 динара на име трошкова парничног поступка са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате (став трећи изреке).

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2051/21 од 21.09.2021. године, ставовима првим, другим и трећим изреке, делимично је преиначена првостепена пресуда, тако што је одбијен захтев за исплату законске затезне камате на досуђене износе за 15 дан у месецу (став први изреке), као и решење о трошковима поступка тако што је тужена обавезана да исплати тужиоцу још 4.500,00 динара (поред досуђених 46.300,00 динара) са законском затезном каматом од извршности до исплате (став други изреке), док је у преосталом делу жалба туженог одбијена и потврђена првостепена пресуда (став трећи изреке). Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка, а ставом петим изреке, обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове другостепеног поступка од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку (посебна ревизија).

Тужилац је дао одговор на ревизију.

Врховни суд је оценио да је ревизија туженог изузетно дозвољена, с обзиром на то да је у сличној чињеничној и правној ситуацији донето више пресуда којима је одбијен истоврсни тужбени захтев, због чега је одлучио као у првом ставу изреке, на основу члана 404. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23).

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија туженог основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, о којој Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у радном односу код туженог од 01.09.2015. године, када је с њим закључио анекс уговора о раду. Тужени је настао издвајањем из „Железница Србије“ а.д, на основу статусне промене издвајање уз оснивање, одлуком Владе РС од 02.07.2015. године, а од „Железница Србије“ а.д. преузео је права, обавезе, опрему, постројења и друга средстава за рад, документацију, предмете који су у функцији обављања делатности, као и запослене, који под истим условима настављају радни однос. Тужени је накнаду за трошкове исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора за период од 01.03.2018. до 30.04.2018. године исплатио тужиоцу у складу са својим Колективним уговором од 30.04.2018. године. Тужилац је, сматрајући да се тај Колективни уговор не може примењивати ретроактивно за март и април месец 2018. године, поставио тужбени захтев у складу са другом варијантом налаза и мишљења вештака финансијске струке, урађеном према параметрима из члана 171. Колективног уговора за ЈЖТП „Београд“ („Службени гласник РС“, бр. 37/95, 20/01) и Општег колективног уговора („Службени гласник РС“, бр. 34/94, 22/97, 21/98) измењеног 2000. године (према коме су трошкови за исхрану у току рада износили 25% просечне месечне нето зараде, а регрес је одговарао просечној месечној нето заради у јануару месецу).

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су усвојили тужбени захтев и тужиоцу досудили тражену разлику предметних накнада. По становишту судова, тужиоцу припада износ тражених накнада према другој варијанти налаза и мишљења вештака, јер је право на накнаду трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора законско право тужиоца из чл. 104. став 1. и 3. и 118. став 1. тач. 5. и 6. Закона о раду, које није било конкретизовано општим актом - Колективним уговором за ЈП „Железнице Србије“ од 2015. године важећим у спорном периоду, а одредбе Колективног уговора туженог од 30.04.2018.

године се не могу применити ретроактивно с обзиром на забрану повратног дејства правних аката из члана 197. Устава Републике Србије.

Изложено правно становиште нижестепених судова није правилно, а основано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 118. став 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, и то за исхрану у току рада ако послодавац то право није обезбедио на други начин (тачка 5) и за регрес за коришћење годишњег одмора (тачка 6). Висина трошкова из тачке 5. става 1. овог члана мора бити изражена у новцу (став други). Колективним уговором туженог од 25.05.2018. године („Службени гласник Железница Србије“ број 25. од 24.05.2018. године“) одређене су висине накнада за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у номиналним новчаним износима (чл. 94. и 95). Одредбе тог колективног уговора које се односе на обрачун и исплату зарада, накнада зарада и других примања запослених примењују се, како је прописано његовим чланом 153. почев од исплате зараде за март 2018. године.

Пошто је тужиоцу исплаћена накнада трошкова за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора за март и април месец 2018. године у складу са Колективним уговором туженог од 2018. године, чија ниједна одредба није проглашена неуставном или незаконитом, одредбе тог колективног уговора примењују се када се одлучује о захтевима за исплату разлике између предметних накнада обрачунатих по критеријумима из колективног уговора за ЈЖТП „Београд“ из 1995. године са анексом из 2000. године и оних исплаћених по колективном уговору туженог од 2018. године. Овлашћење суда у радном спору да не примени колективни уговор у случајевима из чл. 8. до 10. Закона о раду, када се општим актима (колективни уговор и правилник о раду) запосленом дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова који су утврђени законом, односно општим колективним уговором, не може бити примењено у конкретном случају, јер се конкретни износи предметних накнада не прописују ни законом ни општим колективним уговором.

Одлука о трошковима целог поступка из трећег става изреке донета је с обзиром на успех туженог у спору, на основу члана 165. став 2. у вези са чл. 153. став 1. и 154. ЗПП, а њихова висина је одмерена применом Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Сходно успеху туженог у спору и захтеву који је ставио, туженом су досуђени трошкови од 37.100,00 динара, од чега 18.000,00 динара за састав ревизије и на име судске таксе: по 2.900,00 динара на жалбу и одлуку по жалби, 5.800, динара на ревизију и 7.500,00 динара на одлуку по ревизији.

Председник већа – судија  
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка  
Управитељ писарнице  
Марина Антонић